

Dosar nr. 2ra-1258/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (O. Ionașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Dașchevici, V. Sîrbu, A. Panov)

Î N C H E I E R E

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Scobioală împotriva lui Andrei Scobioală, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori,

împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Andrei Scobioală, reprezentat de avocatul Dorel Rotaru, a fost casată hotărârea din 09 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a fost scoasă de pe rol acțiunea depusă de Iulia Scobioală,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2018 Iulia Scobioală a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Scobioală, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori.

În motivarea acțiunii reclamanta Iulia Scobioală a indicat că, la 28 septembrie 2007 a înregistrat căsătoria cu pârîtul Andrei Scobioală la OSC mun. Chișinău cu nr. 1104, iar la xxxxx, în familia lor s-a născut fiul xxxxx și la xxxxx, fiul xxxxx.

Reclamanta a susținut că viața în comun cu pârâțul Scobioală Andrei a eșuat, or în ultima perioadă în familia lor s-a creat o atmosferă insuportabilă din cauza neînțelegerilor, certurilor permanente, incompatibilității caracterelor și viziunilor contrare asupra modului și principiilor de conviețuire în contextul atmosferei create, fapt care a condus la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei în continuare.

Reclamanta a punctat că multiplele încercări din partea sa de a păstra familia, au avut doar rezultate negative, ceea ce atrage după sine imposibilitatea concilierii familiale.

Reclamanta consideră că căsătoria poate fi desfăcută fără acordarea termenului de conciliere, or deja de o perioadă bună de timp, duc un mod de viață separat, iar acordarea acestui termen nu poate conduce la realizarea scopului legal.

Reclamanta a precizat că este inoportună menținerea familiei, deoarece au fost epuizate toate căile de împăcare, fapt pentru care solicită desfacerea căsătoriei încheiată între dânsa și pârâtul Andrei Scobioală și stabilirea domiciliului copiilor minori cu ea.

Reclamanta a menționat că copiii minori locuiesc cu ea, iar separarea acestora de mamă va duce la stres și afectarea psihică a lor, datorită relațiilor apropiate dintre mamă și copii.

Reclamanta a subliniat că pârâtul contribuie la întreținerea copiilor minori, respectiv nu există un litigiu în acest sens.

Reclamanta a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate cu Andrei Scobioală și înregistrată în registrul actelor de stare civilă la 28 septembrie 2007, sub nr. 1104 de către Oficiul Stării Civile mun. Chișinău și stabilirea domiciliului copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, la locul de domiciliu a mamei.

Prin hotărârea din 09 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea depusă de Iulia Scobioală, a fost desfăcută căsătoria încheiată între Andrei Scobioală și Iulia Scobioală (Hotineanu), înregistrată la 28 septembrie 2007 la Oficiul Stării Civile mun. Chișinău și trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. 1104 și a fost stabilit domiciliul copiilor minori xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, cu mama acestora – Iulia Scobioală (f.d. 64, 78-84).

Prin decizia din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Andrei Scobioală, reprezentat de avocatul Dorel Rotaru, a fost casată hotărârea din 09 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a fost scoasă de pe rol acțiunea depusă de Iulia Scobioală, din motiv că există un litigiu dintre aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri la o altă instanță, judecătoria sectorului 1 București, secția A-II-A civilă, România (f.d. 174-178).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că la 06 iunie 2018 Iulia Scobioală a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Scobioală, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori.

Totodată, instanța de apel a subliniat că, anterior la 24 noiembrie 2017 Iulia Scobioală s-a adresat la o altă instanță, judecătoria sectorului 1 București, secția A-II-A civilă, România, dosar nr. 37342/299/2017, cu litigiu între aceleași părți, același obiect, cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori și pe aceleași temeuri.

Iar, prin sentința civilă nr. 4763/2018 din 17 iulie 2018 a Judecătorei sectorului 1 București, secția A-II-A civilă, România, s-a dispus admiterea în parte a cererii principale privind pe reclamanta Iulia Scobioală cu domiciliul ales în sectorul 2, București, șos. Mihai Bravu, nr. 78-83, bl. C17, sc. A, ap. 07 și pe pârâtul Andrei Scobioală domiciliat în sectorul 1 București, str. Lapus, nr. 102B. S-a admis în parte cererea reconvențională. S-a dispus desfacerea căsătoriei încheiate între părți la data de 28 septembrie 2007, la Chișinău, Republica Moldova, transcris sub numărul 505 Sp din 06 martie 2009, la București, sectorul 1, prin divorț, din culpă comună. S-a dispus ca reclamanta-pârâtă să revină la numele purtat anterior căsătoriei, respectiv „Hotineanu”. S-a stabilit locuința minorilor xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, la domiciliul mamei. S-a dispus exercitarea autorității părintești asupra minorilor xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, în comun, de către ambii părinți. S-a obligat pârâtul-reclamant la plata unei pensii de întreținere în favoarea

minorilor xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, în cuantum de 1/5 din venitul net încasat lunar pentru ambii copii, începând cu data introducerii acțiunii (24 noiembrie 2017) și până la împlinirea majoratului de către beneficiari. S-a stabilit în favoarea pârâtului-reclamant a unui program minimal de întâlnire cu fiii săi, minorii xxxxx, născut la xxxxx și xxxxx, născut la xxxxx, cu preluarea minorilor de la unitatea de învățământ sau locuința mamei și aducerea acestora la locuința mamei. (f.d.154-161).

În circumstanțele descrise, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond urma să scoată de pe rol acțiunea depusă de Iulia Scobioală, din motiv că există un litigiu dintre aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri la o altă instanță, judecătoria sectorului 1 București, secția A-II-A civilă, România (f.d. 174-178), în temeiul art. 267 lit. d) Cod de procedură civilă, care prevede că instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care litigiul dintre aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri se află în curs de judecată la aceeași instanță sau la o alta.

Or, la ziua examinării cauzei și pronunțării hotărârii de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, reclamanta/intimată Iulia Scobioală cunoștea cu certitudine despre emiterea și pronunțarea hotărârii de divorț a Judecătoriei sectorului 1 București, secția A-II-A civilă, România, la acțiunea ei din 24 noiembrie 2017.

În concluzie, instanța de apel a menționat că, deși Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Șișianu a invocat prevederile art. 461 alin. (1) lit. g) Cod de procedură civilă, acesta nu este relevant speței, or ambii soți domiciliază în București, România, iar copiii minori frecventează grădinița din București, România fapt confirmat prin adeverința nr. 1622 din 29 mai 2018 și adeverința din 30 mai 2018 (f.d. 21-22).

La 07 mai 2019 Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu a declarat prin intermediul oficiului poștal recurs împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu a reiterat aceleași argumente care au fost indicate în referință, insistând asupra faptului că instanța de apel a aplicat eronat legea.

Suplimentar, recurenta Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu a menționat că ambele părți au domiciliu atât în Republica Moldova cât și în România, respectiv în temeiul art. 20 Constituția RM în coroborare cu prevederile 158 alin. (2) Cod familiei și art. 461 Cod Procedură Civilă, este în drept de a iniția o acțiune privind desfacerea căsătoriei în instanțele naționale, or, acest caz vizează competența excepțională a instanței naționale, mai mult ca atât este un drept constituțional al său în calitate de cetățean al Republicii Moldova.

La fel, recurenta Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu a remarcat că atât ea cât și intimatul dispun de domiciliu în Republica Moldova, ambii fiind cetățeni ai Republicii Moldova, iar căsătoria a fost încheiată în Republica Moldova, respectiv în calitate de cetățean al Republicii Moldova, beneficiază de absolut toate drepturile și protecția Republicii Moldova și este în drept de a înainta acțiune în instanța națională privind desfacerea căsătoriei.

Recurenta Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu a punctat că cerința lui Andrei Scobioală privind aplicarea prevederilor art. 267 lit. d) Cod de procedură civilă, este nejustificată, în condițiile în care instanțele naționale legal au reținut spre examinarea cauza, iar faptul că pe rolul instanțelor din România este o cauză, nu constituie temei de scoatere a cererii de pe rol, în condițiile în care legiuitorul prin sintagma „o altă instanță” are în vedere oricare instanță din Republica Moldova și

nu de peste hotare. De altfel, prin încheierea nr. 8ac-2/18 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul a constatat că excepție de la art. 464 alin. (2) Cod de procedură civilă sunt cauzările în care examinarea cauzei tine de competența exclusivă a instanțelor de judecată a Republicii Moldova.

În final, recurenta Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu făcând trimitere la Tratatul dintre Republica Moldova și România privind asistența juridică în materie civilă și penală din 06 iulie 1996, a conchis că absolut justificat s-a adresat instanțelor naționale în vederea examinării acțiunii depuse, or în litigiul dedus judecătii nu se solicită recunoașterea hotărârii judecătorești, dar desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, la 13 aprilie 2019 (f.d. 179), iar recursul a fost declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu, prin intermediul oficiului poștal, la 07 mai 2019.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 24 mai 2019, în adresa intimațiilor Andrei Scobioală și Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani au fost expediate copiile recursului declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu (f.d. 194), însă Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani nu și-a exercitat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu.

La 19 iunie 2019 Andrei Scobioală, reprezentat de avocatul Oleg Lozan a depus referință prin care a solicitat declararea recursului Iuliei Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu nu rezultă că, instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iulia Scobioală, reprezentată de avocatul Dinu Șișianu împotriva deciziei din 07 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Scobioală împotriva lui Andrei Scobioală, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan